
USPOSABLJANJE GASILSKE MLADINE

VEŠČINE

KAZALO

A. SPLOŠNI DEL	2
B. VSEBINE IN OPISI VEŠČIN	6
PREVENTIVEC.....	6
PREVENTIVEC I.....	7
BOLNIČAR	8
BOLNIČAR I.	9
RAZVRŠČEVALEC.....	10
TEKMOVALEC.....	11
NARAVOSLOVEC	12
KURIR.....	13
VODIČ	14
ORIENTACIST	15
ORIENTACIST I.	16
ZGODOVINAR	17
ARHIVAR	18
UMETNIK KULTURNIK.....	19
NOVINAR	21
RAČUNALNIČAR.....	22
ORODJAR	23
KOMUNIKATOR	24
KEMIK	25

A. SPLOŠNI DEL

1. Ime programa

Gasilske veščine za pionirje, mladince in pripravnike v gasilskih organizacijah - dodatno usposabljanje gasilske mladine.

2. Utemeljitev programa

Mladina se čez celotno leto delovanja ukvarja s spoznavanjem gasilskih in splošnih tematik, ki jim lahko pomagajo pri tekmovanjih in usposabljanjih. Poleg temeljnih usposabljanj, ki vodijo v pridobitev splošne gasilske izobrazbe, so veščine dodatno usposabljanje mladine, ki vodijo v pridobivanje temeljev za učinkovito in varno delovanje v gasilskih enotah ter razvoj ključnih veščin, kot so sposobnost timskega dela, organizacije, komunikacije, varovanja in preventive ipd. S celostnim pristopom usposabljanja, ki vključuje tako praktične veščine kot tudi osebno in etično rast, bodo mladi gasilci pripravljene na izzive, ki jih čakajo v prihodnosti, ter bodo sposobni sodelovati v gasilskih ekipah in učinkovito prispevati k zaščiti skupnosti.

3. Ciljna skupina

Veščine so namenjene vsem mladim v gasilski organizaciji ne glede na kategorijo ali čas pristopa v gasilske vrste. Priporočljivo pa je, da se izvajajo z gasilsko mladino od 6. do 18. leta starosti.

Priporočamo, da se za mlajše (pionirji) izvajajo veščine preventivec, naravoslovec, umetnik kulturnik, bolničar, orodjar, tekmovalc, razvrščevalc. Ta nabor ni omejitev za pridobivanje preostalih veščin, prav tako ne razdeljuje veščin na skupino mlajših in starejših.

4. Cilj programa

Cilj programa je pridobitev spretnosti in znanj, ki bodo mladim gasilcem pomagali pri nadaljnjem razvoju gasilca. Spretnosti in znanja dopolnjujejo temeljna usposabljanja mladine.

S tem želimo spodbuditi timsko delo, delo z mladino, razvoj in druženje mladine na način, ki omogoča pridobivanje gasilskega znanja na zabaven in družaben način. Nudimo predloge dejavnosti in znanj, ki se lahko uporabi kot predloga za nadaljnje usposabljanje.

Cilj je tudi medgeneracijsko sodelovanje med različnimi člani gasilskih organizacij, ki bodo pomagali pri prenosu znanja in prepoznavi različnih funkcij in nalog v sami gasilski organizaciji.

5. Trajanje programa

Pridobivanje posamezne veščine lahko traja daljše obdobje, vendar ne več kot 1 leto. V enem letu se ne sme pridobiti več kot 5 veščin na posameznika.

6. Obvezni načini preverjanja in ocenjevanje znanja

Pridobivanje veščin vodijo mentorji v društvu, ki se odločijo na kakšen način bodo preverjali in ocenjevali posamezen pogoj za usvojitve veščine. Prav tako mentorji v društvu skupaj s predsednikom mladinske komisije pri gasilski zvezi določijo, na kakšen način bo predstavljeno pridobivanje veščine, da lahko predsednik mladinske komisije pri gasilski zvezi tudi potrdi pridobitev veščine.

7. Pogoji za vključitev v program

K usposabljanju gasilske mladine za pridobitev veščin lahko pristopijo vsi mladi v gasilski organizaciji, ki so člani gasilskega društva in vpisani v Vulkan kot aktivni člani.

8. Pogoji za napredovanje v programu

Veščine se lahko pridobivajo v različnem vrstnem redu. Pri veščinah, ki se stopnjujejo (Preventivec – Preventivec I., Bolničar – Bolničar I. itd.) je potrebno za pridobivanje veščine »I.« opraviti osnovno stopnjo, ki mora biti zabeležena v Vulkanu.

9. Pogoji za uspešno dokončanje programa

Veščina je uspešno opravljena in priznana, ko je opravljenih najmanj 80 % zapisanih pogojev, navedenih pri posamezni veščini. Evidenco (dnevnik) vodijo mentorji v društvu, ki beležijo opravljene pogoje in čas izvajanja veščine. Po opravljenih veščinah evidenco posredujejo predsedniku mladinske komisije matične gasilske zveze (GZ), ki izvede potrditev. Opravljene veščine pa se vpišejo v Vulkan.

Evidenca (dnevnik) naj vsebuje seznam udeležencev z ID iz Vulkana, seznam izvajalcev programa, datume opravljanja veščin, seznam opravljenih pogojev določene veščine, slikovno gradivo, povezave ali pisno gradivo, ki dokazuje pridobitev pogoja. Evidenca je lahko v tiskani ali elektronski obliki. Predlog dnevnika je na voljo, vendar je pri pripravi dnevnika bistveno, da vsebuje jasen opis podatkov, potrebnih za priznanje veščine (kdo, kaj, kdaj itd.).

10. Kaj udeleženec pridobi s programom

Gasilska mladina z določeno veščino pridobi specifična znanja, veščine in sposobnosti, ki so pomembne za njegov razvoj osebnosti gasilca ter prispevajo k učinkovitemu delovanju v gasilski organizaciji. Vsaka veščina ima svoje posebnosti, ki vključujejo tako praktične kot teoretične elemente.

Gasilska mladina za vsako veščino pridobi pisno potrdilo o uspešno pridobljeni veščini in značko o opravljeni veščini.

11. Organizacija izobraževanja

Za vsako veščino je pripravljen nabor pogojev, ki jih mora tečajnik usvojiti, da mu je priznana določena veščina. Veščine zajemajo širok spekter področij, od preventivnih nalog, znanja prve pomoči, veščin komunikacije, dela z gasilskimi orodji, računalniki do kulturnih in naravoslovnih znanj. Veščine se pridobivajo znotraj gasilske organizacije (prostovoljno gasilsko društvo (PGD), občinski sektor, gasilska zveza (GZ), gasilska regija) pod vodstvom mentorjev. Pridobitev veščin potrdi predsednik mladinske komisije matične gasilske zveze (GZ). Pridobljena veščina se vpiše v Vulkan s strani matične gasilske zveze pod dodatna izobraževanja, opravljena v okviru prostovoljnega gasilskega društva (PGD).

Veščine niso ločene po kategoriji, kar pomeni, da lahko vsako veščino opravlja katerikoli mladi član gasilskega društva. Pogoj za opravljanje veščine je opisan pri vsaki veščini posebej.

12. Posebnost izvedbe programa

Program se izvaja po letnem planu mladinske komisije, ki ga določijo mentorji, ki tudi vodijo pridobivanje veščin (npr. letovanja, taborjenja, v času stalnega programa dela z mladino ipd.). Pridobivanje vodijo mentorji v društvu, ki se odločijo, na kakšen način bodo podali znanja mladini. Prav tako se sami odločijo, kako bo izgledalo pridobivanje veščine, v enkratnem dogodku ali večstopenjsko. Mentorji se odločijo, ali bodo veščino pridobivali preko frontalnega nastopa ali bodo uporabili interaktivna orodja. Pridobitev veščine potrdi predsednik mladinske komisije matične gasilske zveze (GZ).

13. Izobrazba, znanje, veščine in delovne izkušnje, ki jih morajo imeti predavatelji

V društvih vodijo pridobivanje veščin mentorji, za katere ni posebnih zahtev glede izobrazbe, ravno tako ni obvezen opravljen Tečaj za mentorja mladine. Priporočljivo je, da se mentorji dobro seznanijo s tematiko, za katero bodo predajali znanje mladim članom ter tako pripomorejo k organiziranemu in strokovnemu predajanju znanj.

14. Videz pisnega potrdila

Listina, ki jo izda organizator usposabljanja, ima obliko potrdila. Udeleženec, ki je uspešno opravil večino, dobi potrdilo o opravljeni veščini.

15. Avtorji programa in katalogov

Delovna skupina Mladinskega sveta GZS: Blažka Globačnik, Andreja Zupančič, Lea Rajh, Gašper Porenta, Brigita Černe, Klemen Zibelnik in Marinka Brcar.

B. VSEBINE IN OPISI VEŠČIN

Naziv veščine

PREVENTIVEC

Učni cilji

Cilj je, da se mladina seznaní s pojmom požarne preventive, ki v osnovi pomeni varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja. Cilj je, da mladina spozna osnove gorenja in požarov, preventivne ukrepe za preprečitev požarov v naravi, javnih objektih in domačih okoljih. Osredotočimo se na ukrepe, ki jih lahko vsak mladi član opravi v gospodinjstvu ali lokalnem okolju.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje 6 glavnih preventivnih ukrepov* v naravi ali na letovanju ali taborjenju / v lokalnem gasilskem domu / v domačem okolju (stanovanju, hiši, gospodinjstvu).
2. Napiše 5 lastnih preventivnih sloganov** (3 za poletje-jesen, 2 za zima-pomlad).
3. Sodeluje na gasilskem kvizu s preventivno vsebino na nivoju sektorja, občinskega poveljstva, gasilske zveze, regije ali države (potrdilo - rezultati v Vulkanu).
4. Uprizori klic v sili na telefonsko številko 112 (igrano, ne kličemo centra!), kjer poroča o videni nesreči.
5. Sodeluje pri čistilni akciji lokalnega okolja ter poroča katere nevarne snovi je odstranil (npr. čiščenje suhih vej, plastike itd.).
6. Napiše kratko zgodbo, s katero ostalim (prijateljem, gasilcem, družini itd.) predstavi elemente gorenja (požarni trikotnik) in elemente gašenja.
7. V varovanem in nadzorovanem okolju s pomočjo mentorja izvede praktični prikaz prižiganja ognja (npr. sveče) z vžigalicami in prikažemo primere gašenja z različnimi metodami gašenja.

*preventivne ukrepe za preprečevanje požarov v naravi, javnih objektih in domačem okolju.

** preventivni slogan za varstvo pred požarom v lokalnem, naravnem okolju (npr.: Očiščen dimnik je gospodarjev najboljši prijatelj).

Pri poznavanju preventivnih ukrepov, svoje znanje predstavi vodji¹ izvajanja veščine. Svoje sodelovanje na kvizu s preventivno vsebino dokazuje z vpisom v Vulkan.

¹ pod izrazom "vodja" govorimo o "mentorjih v društvu, ki vodijo pridobivanje veščin"

Naziv veščine

PREVENTIVEC I

Učni cilji

Namen požarne preventive je v prvi vrsti preprečitev nastanka požara, v drugi pa hitro in varno izvedbo postopkov v primeru požara. Cilj je, da mladina nadgradi svoje znanje o preventivnih ukrepih in jih zna nazorno uporabiti v dani situaciji. Poznati mora klic v sili, uporabo priročnih gasilnih sredstev in gasilnih aparatov.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

Osnovni pogoj za opravljanje te veščine je opravljena veščina Preventivec in je le-ta vpisana v Vulkan.

V nadaljevanju se izbira med pogoji:

1. Našteje 5 priročnih gasilnih sredstev.
2. Našteje vsaj 3 različna polnila (vrste) gasilnih aparatov.
3. Opiše postopek gašenja pri gorenju olja v ponvi.
4. Opiše postopek in praktično prikaže uporabo gasilnega aparata.
5. Pripravi plakat / likovno delo na temo aktualnega meseca požarne varnosti.
6. Opiše/nariše tloris objekta (npr.: gasilski dom, šola, ...) in na njem prikaže lokacije gasilnikov, hidrantov, javljalnikov požarov, varnostna razsvetljava, ...
7. V domačem kraju/bližnji okolici poišče hidrante (vsaj 3) in jih označi na zemljevidu. Ugotovi tudi ustreznost dostopa do njih.
8. Pripravi in izvede preprost preventiven dan, kjer uči svoje sotekmovalce, mentorje, starše o nevarnostih požarov v gospodinjstvu.

Naziv veščine

BOLNIČAR

Učni cilji

Cilj je, da mladina pozna pomen prve pomoči in zna pridobljeno znanje uporabiti tudi v praksi. Predvsem se osredotočimo na manjše rane in zaprte zlome oz. zvine, položaje obolelih, varnost pri delu in temeljne postopke oživljanja (TPO).

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje 5 kosov opreme, ki se nahaja v omarici (torba, kovček itd.) za prvo pomoč.
2. Prikaže nudenje prve pomoči pri manjših ranah.
3. Prikaže nudenje imobilizacije zloma podlahtnice (roka) in golenice (noga).
4. Prikaže namestitev obolelega v stabilni bočni položaj.
5. Našteje in obrazloži točke za pristop k poškodovancu (ukrep VODDO).
6. Našteje 5 nevarnosti, na katere lahko reševalec naleti pri nudenju prve pomoči.
7. Našteje temeljne postopke oživljanja ob zastoju srca.
8. Uporabi avtomatski eksterni defibrilator (šolski AED).
9. Pogledajo si kje se nahajajo AED v širši okolici lokalnega društva (občina, večje mesto, itd.) in pripravijo zemljevid.

Pri pridobivanju te veščine, priporočamo tehniko simulacije poškodb in reševanje le-teh med igro (npr. igra vlog).

Naziv veščine

BOLNIČAR I.

Učni cilji

Cilj je, da mladina nadgradi znanje prve pomoči in zna pridobljeno znanje uporabiti tudi v praksi. Predvsem se osredotočimo na odstranjevanje manjših tujkov iz dihal, pomoč pri večjih ranah ali zlomih in opeklinah, iznosu ponesrečencev ter postopkih TPO.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

Osnovni pogoj za opravljanje te veščine je opravljena veščina Bolničar in je le-ta vpisana v Vulkan.

V nadaljevanju se izbira med pogoji:

1. Opiše 3 postopke odstranjevanja tujkov iz dihal.
2. Prikaže uporabe Heimlichovega prijema.
3. Prikaže in opiše postopke za zaustavljanje različnih krvavitev.
4. Našteje in opiše 5 neposrednih nevarnosti za življenje.
5. Prikaže nudenje imobilizacije zloma stegenice (noga) in ključnice.
6. Našteje 3 aktivnosti, ki jih je treba izvesti ob sumu na zlom hrbtenice.
7. Prikaže reševanje ponesrečenca z Rautkovim prijemom.
8. Prikaže in opiše postopke nudenja prve pomoči pri opeklinah.
9. Našteje temeljne postopke oživljanja ob zastoju srca.
10. Uporabi avtomatski eksterni defibrilator (šolski AED).
11. Pogledajo si kje se nahajajo AED v širši okolici lokalnega društva (občina, večje mesto, itd.) in pripravijo zemljevid.

Naziv veščine

RAZVRŠČEVALEC

Učni cilji

Cilji veščine razvrščevalca v gasilski enoti so osredotočeni na učinkovito in pravočasno razporejanje nalog, ljudi in opreme, da se zagotovi optimalno delovanje enote v nujnih situacijah.

S pridobitvijo veščine razvrščevalca mladi gasilec razvije sposobnosti za vodenje, koordinacijo in komunikacijo, kar so ključni elementi pri uspešnem izvajanju gasilskih nalog.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Izvede raport predsedniku ocenjevalne komisije pri A komisiji (simulacija, vaja, tekmovanje).
2. Opiše razliko med A in B komisijo.
3. Prepozna oznake sodnikov in opiše določeno funkcijo (predsednik, sodnik).
4. Našteje funkcije v tekmovalni ekipi in pove kaj določena funkcija dela v vsaj 2 tekmovalnih disciplinah.
5. 3x vodi 10 minutno ogrevanje pred vajami/tekmovanjem.
6. Izvede motivacijski govor pred tekmovanjem, v katerem spodbudi ekipo za čim boljši nastop.
7. Na enem tekmovanju tekmuje kot desetar, kar je zabeleženo v Vulkanu.
8. Poveljuje in sodeluje pri vaji razvrščanja po pravilih GŠTD za člane.
9. Na podlagi poznavanja svojih so-tekmovalcev sestavi idealno tekmovalno enoto po funkcijah in jo preizkusi na vajah.
10. Na vajah mora biti prisoten 80 % oz. mora biti prisoten na vsaj 20 vajah v tekočem letu.

Naziv veščine

TEKMOVALEC

Učni cilji

Učni cilji za veščino tekmovalca vključujejo razvijanje osnovnih gasilskih veščin, fizične pripravljenosti, sposobnosti sodelovanja v ekipi, hitrosti, natančnosti, razumevanja varnosti in obvladovanja tekmovalnega stresa. S tem se mlad gasilec pripravlja na uspešno tekmovanje v gasilskih disciplinah, kjer je pomembna tako individualna kot timska učinkovitost, spoštovanje pravil ter razvoj športnega duha.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje funkcije v tekmovalni ekipi in pove kaj določena funkcija dela v vsaj 2 tekmovalnih disciplinah.
2. Pripravi orodje za vajo z vedrovko in predstavi za kaj se določeno orodje uporablja.
3. Pripravi orodje za vajo z ovirami za mladince in predstavi za kaj se določeno orodje uporablja.
4. Pripravi orodje za mokro vajo s hidrantom za mladince in sodeluje pri izvedbi vaje kot tekmovalec na funkciji napadalec, vodar ali cevar.
5. 3x vodi 10 minutno ogrevanje pred vajami/tekmovanjem.
6. Tekmuje vsaj na enem tekmovanju gasilsko športnih disciplin na drugi funkciji kot Desetar, kar je vpisano v Vulkan.
7. Sodeluje na kvizu s preventivno vsebino ali orientaciji na nivoju sektorja, občinskega poveljstva, gasilske zveze, regije ali države (potrdilo rezultati v Vulkanu).
8. Sodeluje na vajah v 3 različnih funkcijah (žrebanje funkcij).
9. Hitrostno zvije cev v 50 sekundah.
10. Pravilno izvede vseh 6 vozlov oz. navezav, ki jih izvajamo pri mladinskih tekmovanjih (jamborski, tkalski, tesarski, navezava gasilske sekirice, enojna reševalna zanka, navezava cevi z ročnikom z zasunom).
11. Na vajah mora biti prisoten 80 % oz. mora biti prisoten na vsaj 20 vajah v tekočem letu.
12. Predstavi pomembne točke (katero tekmovanje, datum in kraj, kategorije, discipline, prijave, oprema) razpisa za mladinsko tekmovanje svojim so-tekmovalcem.

Naziv veščine

NARAVOSLOVEC

Učni cilji

Cilj je, da mladina prepozna naravna bogastva lokalnega okolja, pozna drevesne vrste, potoke, živali. Pozna naravovarstvena pravila*, jih upošteva in sodeluje pri vzdrževanju naravnega reda in varnosti v naravi.

* pravila za varovanje narave, živali, okolja in naravnih spomenikov itd.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Prepozna v naravi vsaj 10 drevesnih vrst, ki rastejo v njegovem okolju (požarno območje PGD ali GZ).
2. Našteje in pokaže na zemljevidu potoke, reke in jezera v požarnem območju PGD ali GZ.
3. Našteje naravovarstvena pravila požarnega območja PGD ali GZ.
4. Sodeluje pri eni od očiščevalnih akcij v svojem okolju (PGD, občina oz. krajevna skupnost, šola itd.).
5. Napiše 1 prispevek na temo »Varujmo naše okolje« (npr. ločevanje odpadkov, reciklaža, varčevanje z naravnimi viri itd.).
6. Našteje 3 posledice požarov in črpanja vode v primeru gozdnega požara.
7. Našteje 3 načine zaščite pred ugrizi in piki v gozdovih (klopi, kače, žuželke).
8. Našteje 5 osnovnih vremenskih pojavov in razloži kako lahko vplivajo ti pojavi na požarno varnost in druge nevarne nesreče.
9. Na gasilske dejavnosti v več kot 50 % primerih prihaja peš ali s kolesom.

Naziv veščine

KURIR

Učni cilji

Cilj je, da se mladina seznaní s požarnim okolíšem društva in z možnostmi obveščanja in prenosa sporočil brez uporabe sodobne tehnologije. Omogočimo razvoj ključnih veščín, ki so potrebne v vsakodnevnem življenju in pri gasilskih intervencijah oz. aktivnostih. S tem mladi pridobijo pomembne kompetence za učinkovito komunikacijo, reševanje težav in sodelovanje v kriznih situacijah.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteti mora imena vseh naselij (zaselkov, področij, itd.)* v požarnem okolíšu društva.
2. Zapiše/fotografira cestne smerokaze, ki so postavljeni v požarnem okolíšu društva (lahko tudi širše).
3. Vsaj trikrat raznosi vabila, voščilnice njemu bližnjim gasilcem.
4. Poznati mora osnovna pravila v prometu in osnovne prometne znake.
5. Ustvari lastni šifrirni ključ za prenos sporočil**.
6. Poimenuje vsaj 20 topografskih znakov in jih prepozna oz. pokaže na topografski karti.
7. Našteje 5 različnih načinov za prenos sporočil (pisno, koda, zvočna signalizacija itd.) in pove katere so uporabne ob različnih intervencijah.
8. Simulira nesrečo in pripravi kratko in jasno ključno sporočilo, ki ga prenese do svojega mentorja (kaj, kje, kdo, koliko ponesrečencev, kako itd.).
9. Sodeluje na gasilski vaji kot kurir, kjer prenaša sporočila med različnimi ekipami in uporablja različne načine prenosa sporočil.

* Primer: PGD Dolič pokriva Gornji in Srednji Dolič, Pako, Tolsti vrh in Paški Kozjak.

**Sporočilo z lastnim šifrirnim ključem pošiljatelj zakodira, ga pošlje prejemniku, le-ta ga odkodira, zapiše odgovor ter zakodiranega pošlje nazaj. Šifrirni ključ pošiljatelj pošlje v ločenem pošiljanju (npr: drugi kurir).

(primer: za besedo JAZ uporabimo kodirni ključ, kjer se A pretvori v Ž, J = N, Z = B. V tem primeru bi beseda JAZ bila kodirana v NŽB: JAZ →NŽB)

Naziv veščine

VODIČ

Učni cilji

Učni cilji so, da mladi prepoznajo naravne lepote svojega okoliša, spoznajo naravne danosti in nevarnosti okolja, ter se seznanijo z varstvom okolja. Cilj je tudi, da se znajo orientirati v okolju z uporabo topografskih kart, kompasov, sonca ali drugih pripomočkov.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Pripravi pisni program pohodnega izleta po lokalnem okolju v dolžini 5-10 km, v katerem zabeleži start in cilj ter oriše traso pohoda in zapiše predvidene znamenitosti ter nevarnosti ob poti.
2. Pokaže in poimenuje 10 različnih topografskih znakov na topografski karti lokalnega okolja.
3. Izračuna razliko med najvišjo in najnižjo točko (nadmorska višina) v lokalnem požarnem okolju.
4. Našteje 5 priporočil za varnejše pohodništvo in planinarjenje.
5. Vodi izlet za mlade po lokalnem okolju v skupni dolžini 5-10 km.
6. V bližnji okolici (vsaj območje GZ) našteje vse pomembnejše objekte (npr. zdravstveni dom, banka, pošta, policijska postaja, muzej ...) in opiše lokacijo le-teh (npr.: pošta je pri glavnem trgu v kraju, ...).
7. Našteje 5 pravil varovanja narave.
8. Našteje 7 pravil bontona obnašanja v avtobusu, na vlaku, na cesti in v naravi.
9. Na vodenje izleta za mlade s seboj prinese pravilno opremo za izlet v naravo (obutev, obleka, nahrbtnik, prva pomoč, ...).

Naziv veščine

ORIENTACIST

Učni cilji

Cilj je, da se znajo orientirati v okolju z uporabo topografskih kart, kompasov, sonca ali drugih pripomočkov. S pridobitvijo te veščine bodo mladi gasilci razvili dragocene sposobnosti za uspešno delovanje v naravi, kar jim bo omogočilo, da se bolje pripravijo na naloge, kot so reševanje pogrešanih oseb, premikanje po neznanem terenu, intervencije v naravnem okolju in iskanje rešitev v različnih situacijah.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Naredi spomin iz topografskih znakov (min 25 parov).
2. Izdela preprost kompas.
3. Predstavi in opiši glavne lastnosti in sestavne dele kompasa in topografske karte.
4. Našteje 5 naravnih in 5 umetnih objektov ter jih pokaže na topografski karti.
5. Iz topografskih kart razbere nadmorsko višino vseh gasilskih domov v matični gasilski zvezi.
6. S pomočjo topografske karte prikaže in opiše razliko med osnovnimi reliefnimi oblikami (vrh, dolina, greben, sedlo).
7. Sodeluje na orientacijskem tekmovanju na nivoju sektorja, občinskega poveljstva, gasilske zveze, regije ali države (potrdilo rezultati v Vulkanu).
8. Orientira topografsko karto s pomočjo vsaj 2 različnih načinov.
9. Na pohodu v naključnem trenutku določi trenutno stojišče na karti in določi objekt v smeri premika do naslednjega razpotja.
10. Izračuna razliko med najvišjo in najnižjo točko (nadmorska višina) v lokalnem požarnem okolju ali pa nadmorske višine najvišjega hriba in najbližjega potoka (npr. za primer vaje verige MB za dobavo požarne vode).
11. V naravi se orientira s pomočjo kompasa ter pokaže pravilno uporabo kompasa za določanje smeri ter določi objekte na teh smereh.
12. V naravi praktično prikaže orientiranje brez uporabe kompasa.
13. Pripravi in predstavi aktivnosti, ki jih moramo izvesti, če se v naravi izgubimo.

Naziv veščine

ORIENTACIST I.

Učni cilji

Ta veščina jih bo naučila, kako pravilno uporabljati navigacijska orodja in naravne znake za orientacijo, kar je bistvenega pomena v različnih kriznih situacijah, kjer je potrebna hitra in natančna odločitev za uspešno izvedbo naloge. Poleg tega bodo razvili sposobnost sodelovanja v ekipi, saj bo v številnih nalogah orientacije sodelovanje ključnega pomena za doseg skupnih ciljev.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

Osnovni pogoj za opravljanje te veščine je opravljena veščina Orientacist in je le-ta vpisana v Vulkan. V nadaljevanju se izbira med pogoji:

1. Določi dolžino svojega parnega koraka.
2. Pripravi in izpelje simulacijo orientacijskega tekmovanja s pripravo reambulirane topografske karte na terenu za mladino domačega ali drugih gasilskih društev.
3. S pomočjo parnega koraka prehodi točno razdaljo 250 m.
4. Na pohodu med dvema razpotjema določi zračno in dejansko razdaljo ter nato to preveri z dolžino parnega koraka.
5. Na pohodu na topografski karti določi trenutno stojišče in ga označi kot začetno točko (npr.: točka A) ter nato v izbrano smer hodi 10 min. Vnovič določi stojišče ter ga na topografski karti označi kot končno točko (npr.: točka B). Nato izračuna zračno in dejansko razdaljo med obema točkama.
6. Pripravi svojo topografsko karto lokalnega območja, ki vključuje glavne znamenitosti, poti, reke in druge naravne elemente.
7. Izdela sončno uro.
8. Na terenu poišče "pogrešano osebo" ter njeno lokacijo označi na topografski karti.
9. Pripravi maketo topografske karte (npr. iz kartona) za izbrano območje (npr. okolica gasilskega doma z vsemi hribi in dolinami).
10. Na pohodu določi azimut do bližnjega hriba, ki je viden iz trenutnega položaja.

*Določanje parnega koraka: na dolžini 100 m preštejemo število parnih korakov nato dolžino razdalje delimo s številom parnih korakov – dobimo dolžino našega parnega koraka

Naziv veščine

ZGODOVINAR

Učni cilji

Cilj je, da mladina pozna zgodovino svojega PGD in gasilstva v Sloveniji ter lokalnega okolja. Zna prepoznati pomembnosti različnih znamenitosti v okolju in jih zna povezati v pomembnost za gasilsko organizacijo ter požarno varnost širšega okolja. Mladim omogočimo, da razvijejo globoko razumevanje zgodovine gasilstva in pomembnosti gasilskih organizacij skozi čas, kar bo okrepilo tudi njihov občutek za tradicijo in odgovornost v gasilstvu.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje 3 glavne kulturne znamenitosti lokalnega okolja.
2. Našteje 3 glavne naravne znamenitosti lokalnega okolja.
3. Na kratko opiše 3 večje mejnike lastnega PGD (dogodek, aktivnost, navedba letnice itd.).
4. Iz časopisov ali preostalih medijev pridobi 5 dopisov (člankov), ki opisujejo zgodovino lokalnega okolja, ali regije ali GZS.
5. Iz revije Gasilec pridobi 3 članke o zgodovini gasilstva in pripravi predstavitev ostalim mladim v društvu.
6. Poimenuje vsaj 3 nekdanje predsednike ali poveljnike v domačem društvu, gasilski zvezi, regiji ali na GZS.
7. Pripravi poročilo pomembne gasilske intervencije v preteklosti, ki so vplivale na razvoj gasilstva (npr. veliki požari, naravne nesreče, težke intervencije itd.) v lokalnem okolju (PGD, GZ, regija ali širše).
8. Razišče in pripravi poročilo kako so se skozi čas razvijala orodja in tehnologija slovenskih gasilcev (npr. črpalke, vozila itd.) ter razvoj predstavi svoji ekipi.
9. Obišče gasilski muzej in pripravi predstavitev za člane svojega PGD.
10. Pripravi in izvede intervju s starejšim članom (ali več člani), katerega z najmanj tremi vprašanji povpraša o zgodovini društva.

Naziv veščine

ARHIVAR

Učni cilji

Cilj je, da mladina pridobi veščine, povezane z organizacijo, hranjenjem in upravljanjem z različnimi vrstami dokumentov, slik, zapisov in zgodovinskih virov. Arhiviranje je ključnega pomena tako za ohranjanje zgodovine gasilstva kot tudi za dobro organizacijo in dokumentiranje vseh aktivnosti v gasilskih društvih.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Iz medijev (časopis, revije, splet) 4 mesece izrezuje zapise o požarih in nesrečah v svojem okolju (društvo, GZ, regija), kjer so posredovali gasilci in pripravi mapo zapisov (scrapbook).
2. Pripravi seznam nove gasilske literature v obdobju zadnjega leta.
3. Pripravi predstavitev ene strokovne gasilske literature (npr. Priročnik o gasilskem protokolu, Priročnik za delo z gasilsko mladino, Pravila gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin itd.)
4. Prebere 4 izdaje revije Gasilec in pridobljena znanja, ki vplivajo na mladino, predstavi svoji ekipi.
5. Napiše poročilo kako se vodi evidenca izposoje knjig v lokalni knjižnici.
6. Pripravi poročilo o aktivnostih ekipe, ki ga prebere na zboru mladih.
7. Organizirajo lastno knjižnico za izposoje knjig in vodijo evidenco lastnikov ter izposoje (npr. člani društva prinesejo knjige, s katerimi arhivar kot "knjižničar" upravlja).
8. Poišče udeležbo in rezultate ekip mladih gasilcev iz lastnega društva za zadnjih 10 let in napiše poročilo ter ga prebere na sestanku mladine ali mladinske komisije.
9. Pregleda arhiv lokalnega društva in zabeleži katere pomembne zgodovinske dokumente društvo hrani, kar predstavi svoji ekipi.
10. Pripravi preprosto razstavo v lokalnem PDG, kjer predstavi pomembne arhivske dokumente in zgodbe društva.
11. Poišče zbiratelja gasilskih ali ne-gasilskih predmetov (znamke, razglednice, značke, časopisni izrezki itd.), ga obišče, pripravi prispevek in ga predstavi ostalim mladim gasilcem.
12. Digitalizira staro listino iz PGD (npr. jo prepíše v urejevalniku besedil).

Naziv veščine

UMETNIK KULTURNIK

Učni cilji

Cilj je, da se mladina, ki se udeje tvuje tudi na kulturnem področju, sodeluje pri so-ustvarjanju kulturnih programov v gasilskih vrstah. Mladina prepozna različne vrste umetniškega udeje tvovanja, pozna zgodovino slovenske umetnosti, zna pripraviti prispevek v svojem umetniškem področju.

Opis vsebine:

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

Skupno število pogojev je 18. izbira lahko med vsemi področji ali se odloči za manjše število področij.

Likovno področje:

1. Našteje 5 slovenskih umetnikov* in 5 svetovnih umetnikov.
2. Našteje 5 različnih likovnih tehnik.
3. Izdela 5 različnih izdelkov v različnih likovnih tehnikah.
4. Ilustrira zgodbo s preventivno vsebino (strip).
5. Z likovnim izdelkom mora sodelovati na likovnem natečaju, ki ga razpiše PGD, GZ, regija ali GZS ali Obišče galerijo in za mladino pripravi predstavitev dela na gasilsko tematiko.
6. Pripravi razstavo likovnih izdelkov na gasilsko tematiko.

Glasbeno področje:

7. Našteje 5 skladateljev (2 slovenska*, 3 svetovne).
8. Našteje 5 znanih glasbenikov (3 slovenske*, 2 svetovna).
9. Našteje vsaj 10 instrumentov in opredeli, v katero skupino glasbila spadajo.
10. Zapoje/zaigra 5 slovenskih pesmi (od tega vsaj 2 ljudski).
11. Zapoje/zaigra gasilsko himno.
12. Nastopi z instrumentom ali zapoje na gasilski prireditvi lokalnega PGD, GZ, regije ali GZS.

Področje dramatike:

13. Našteje 5 slovenskih* in 5 svetovnih dramatikov.
14. Našteje 5 zvrsti dramaturških del.
15. Zrežira skeč / igro / nastop posamezno ali v skupini in v tej igri tudi zaigrajo pred občinstvom.

Področje književnosti:

16. Našteje 5 slovenskih* klasičnih avtorjev in 5 svetovnih avtorjev.
17. Našteje 5 zvrsti proze ali našteje 5 zvrsti poezije.
18. Napiše 5 besedil na gasilsko tematiko ali napiše 5 pesmi na gasilsko tematiko.
19. Svoje delo (proza ali poezija) objavi v lokalnem časopisu ali šolskem časopisu.

* Pri poznavanju slovenskih umetnikov in kulturnikov priporočamo, da poiščemo umetnike/kulturnike iz lokalnega področja ali PGD-ja (če obstajajo).

Naziv veščine

NOVINAR

Učni cilji

Cilj je, da mladina začne gledati na svet okoli sebe, zna kritično opisati dogodke in aktivnosti in zna objektivno poročati o samem dogajanju. S tem razvijejo svoje komunikacijske in novinarske sposobnosti, hkrati pa se naučijo, kako poročati o gasilskih dogodkih, kako izobraževati skupnost in ohranjati pomembne zgodovinske in aktualne informacije v gasilskih društvih. Mladim gasilcem pomaga razumeti, kako pomembno je, da se gasilske aktivnosti in dosežki ustrezno dokumentirajo, poročajo in komunicirajo z lokalnimi skupnostmi ter širšim občinstvom.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje 5 publikacij, ki objavljajo prispevke z gasilskimi tematikami po Sloveniji ali svetu (časopis, knjiga, revija, digitalni mediji).
2. Izdela 1 gasilski portret in 1 reportersko fotografijo z gasilsko tematiko.
3. Napiše članek ali prispevek z gasilsko tematiko za lokalni časopis ali šolsko glasilo ali revijo Gasilec ali drugi medij poročanja (facebook (FB) stran, spletna stran itd.).
4. Pripravi video prispevek z gasilsko tematiko za lokalno spletno stran ali stran društva (velja tudi FB* objava).
5. Pripravi in izvede intervju s prepoznavnim gasilcem v lokalnem okolju in ga objavi v lokalnem časopisu ali šolskem glasilu ali reviji Gasilec (velja tudi FB objava).
6. Na podlagi prispevkov z gasilsko tematiko pripravi test za disciplino "Razumi gasilstvo" pri gasilskem kvizu.
7. Napisati mora zapisnik sestanka mladih v PGD.
8. Pripravi novinarsko raco (nepreverjena/izmišljena novica) in poišče članke o gasilski tematiki ter jih predstavi na srečanju mladih. Mladi nato ugotavljajo, kateri članki so resnični in kateri so nepreverjene informacije.
9. Poišče in predstavi vsaj tri verodostojne spletne vire na temo gasilstva.
10. Poišče članek ali prispevek z gasilsko tematiko in o njej poroča kot komentator o tem dogodku.
11. Našteje 3 osnovna pravila komunikacije v medijih (npr. poudarek na družbenih omrežjih).

* Upoštevamo tudi ostala družbena omrežja, kot so instagram, tiktok, snapchat itd.

Naziv veščine

RAČUNALNIČAR

Učni cilji

Mladina pridobi znanje in veščine s področja informatike in računalništva, kar je v sodobnem svetu nujno tudi v gasilski službi. Nauči se o varni in učinkoviti uporabi računalnika in interneta ter spozna, kako se računalnik uporablja za različne naloge v gasilstvu, kot so vodenje evidenc, priprava predstavitev in iskanje informacij.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Izdela enostavno predstavitev gasilske tematike (npr.: s pomočjo PowerPointa, Canva itd.).
2. Poišče in predstavi vsaj tri verodostojne spletne vire na temo gasilstva.
3. Oblikuje/pripravi digitalno vabilo/plakat za gasilsko prireditev ali dogodka (npr.: dan odprtih vrat, gasilske vaje, izlet, ...).
4. Za svojo desetino npr.: v Excelu vodi evidenco prisotnosti.
5. Izdela preprosto računalniško igro na temo gasilstva (npr.: v Scratch).
6. Izdela spletni kviz za pripravo na tekmovanje v gasilskem kvizu (npr.: v Kahoot, Quizizz, ...).
7. Pripravi prostor in naprave za uspešno in zanesljivo projiciranje videa/prezentacije skupini mladih.
8. Razišče in pripravi predstavitev o orodju SPIN in Vulkan.
9. Izdela video zadnje aktivnosti (npr. dan mladine, gasilske vaje) njegove ekipe.
10. V orodju za urejanje besedila (npr. Word) pripravi poročila dela enote, ki ga po elektronski pošti pošlje tajniku društva.

Naziv veščine

ORODJAR

Učni cilji

Mladina prepozna različno opremo in orodje, ki jo gasilci uporabljamo ob nalogah gašenja in reševanja. Mladina pozna osnovno orodje, ki ga uporabljamo tudi pri tekmovanjih in ga zna pravilno uporabljati.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje in poišče v orodišču (gasilski dom, lopa, vozilo) 5 orodij (ali kose opreme), ki se uporabljajo pri gašenju požarov.
2. Našteje in opiše 5 orodij (ali kosov opreme), ki se uporabljajo pri reševanju z višine.
3. Našteje 5 orodij, ki jih uporabljamo pri gasilskošportnih tekmovalnih disciplinah za mladino ter navede pri katerih tekmovalnih disciplinah jo uporabi.
4. Pravilno dvojno zviže C-cev in namesti cevni nosilec.
5. Praktično prikaže pravilno uporabo gasilnega aparata na prah.
6. Opravi osnovna vzdrževalna dela na orodjih/opremi, kot so čiščenje, pregled in pravilno shranjevanje orodji po uporabi.
7. Pripravi voden ogled enega društvenega vozila in predstavitev opreme v njem ostali mladini ali članom v društvu.
8. Organizira in aktivno sodeluje pri čiščenju gasilskega doma in okolice ter vzdržuje red in čistočo.

Naziv veščine

KOMUNIKATOR

Učni cilji

Cilj je, da mladina pozna sisteme za komuniciranje, ki se uporabljajo pri gasilskem delu in intervencijah. Namen je, da se spoznamo z orodji in sistemi, ki jih znajo mladi tudi pravilno uporabljati. Ti cilji bodo gasilski mladini pomagali ne le pri usvajanju tehničnih znanj, ampak tudi pri razvijanju sposobnosti za hitro in učinkovito sodelovanje v različnih gasilskih akcijah.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje 5 dejavnikov, ki vplivajo na doseg in signal radijske zveze.
2. Našteje 3 lokacije oddajnikov za sistem ZARE v lokalni regiji.
3. Pravilno sestavi ročno radijsko postajo in nastavi določeni delovni kanal.
4. Izvede pravilni postopek javljanja dejavnosti preko radijske postaje (glej navodila za orientacijo).
5. Pripravi in izvede vajo za izboljšanje komunikacijskih spretnosti pri uporabi radijskih zvez - risanje po ustnih navodilih podanih po radijskih postajah*.
6. Sodeluje pri vsaj 1 vaji PGD pri uporabi radijskih zvez.
7. Simulira komunikacijo na intervenciji med vodjo intervencije in regijskim centrom za obveščanje

* Potrebujemo 2 radijski postaji, 2 lista s pisalom, 3 osebe in ločene prostore. 2 osebi (osebi A in B) z 1 listom ostaneta v enem prostoru (prostor A), 1 oseba (oseba C) z drugim listom odide v ločen prostor (prostor B). Oseba A nato začne po delčkih risati skico. Najprej nariše nekaj, potem oseba B poroča z uporabo radijske postaje osebi C kaj vidi in oseba C poskuša to narisat. Smisel naloge je, da oseba B ne ve, da bo oseba A na primer narisala gasilni aparat, ampak se skica počasi odpira in širi. Tako se pridobiva informacije počasi in se sestavlja v celoto, tako kot se to dogaja pri intervencijah. Oseba B vadi svoje komunikacijske sposobnosti, kako predati informacijo, oseba C pa kako razume povedano. Med osebo B in C lahko teče komunikacija, kjer se postavljajo dodatna vprašanja ali razumevanje slišanege.

Naziv veščine

KEMIK

Učni cilji

Cilj je, da mladina spozna vrste nevarnih snovi, značilnosti nevarnih snovi, zaščitna sredstva pred nevarnimi snovmi, kako postopati ob nesrečah z nevarnimi snovmi in poznavanje orodij in opreme za delo ob nesrečah z nevarno snovjo. Osredotočimo se na nevarne snovi, ki jih najdemo v gospodinjstvu ali lokalnem okolju.

Opis vsebine

Število pogojev, ki jih je treba opraviti za pridobitev veščine je zapisano v točki 9. (Pogoji za uspešno dokončanje programa) v poglavju A.

Pogoj za pridobitev veščine

1. Našteje 3 vrste nevarnih snovi in predstavi njihove nevarnosti.
2. Našteje 5 nevarnih snovi, ki jih najdemo v gospodinjstvu ali lokalnem okolju in kako jih moramo varno shranjevati.
3. Pripravi predstavitev 3 zaščitnih sredstev pred nevarnimi snovmi.
4. Pripravi predstavitev 3 postopkov kako postopati ob nesrečah z nevarnimi snovmi.
5. Našteje 3 orodja ali kose opreme za delo ob nesrečah z nevarno snovjo.
6. Uporablja aplikacijo NevSnov (mobilna ali namizna aplikacija) ali druga aplikacija in poišče katera nevarna snov se skriva pod številko, ki jo določi mentor (npr. UN 1969) ter pove katero varovalno opremo mora uporabiti pri delu z njimi (ali mentor določi kateri ukrep opisuje).
7. Za vsaj 3 nevarne snovi v gasilskem domu napravi opozorilne ADR table (oranžna tabla).
8. Prepozna piktograme in obrazloži njihov pomen.
9. Doma pregleda prisotnost nevarnih snovi, jih popiše ter jih predstavi na srečanju mladine.
10. Poizve kje je najbližja dekontaminacijska postaja in kaj se nahaja v njej.